

ALTERNATIVNÍ MEDICÍNA A ETNOMEDICÍNA

Medicínský turismus, šamanismus
a Ayahuasca

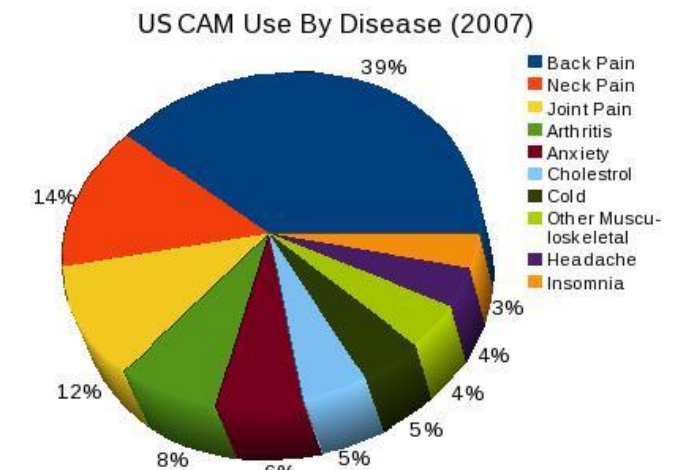
KAM NA ZÁPADĚ: DŮVODY PRO UŽÍVÁNÍ

- „globalizace a postmodernizace“ (Eastwood 2000)

- globální toky medicínských praktik a ideí
- krize důvěry v biomedicínu

- nespokojenost s biomedicínou
  - **depersonalizace**
  - omezená **efektivita** v léčbě civilizačních chorob
  - **cena**
  - **ekologické důvody**
  - **strach** z možných iatrogenních vlivů chemických farmaceutik, technologií jako genetické inženýrství

REFLEXE FILMU

(POLTIKOVIČ, 2011: MAESTRA AYAHUASCA)

Při sledování filmu, uvažujte o:

1. formě -kritické zhodnocení pramene

- co je cílem filmu
- co je hlavní myšlenka filmu
- pro jaké publikum film vzniknul
- jakým způsobem film rituál vykresluje (v čem, dle filmu spočívá)
- jaká je pozice autorů filmu ve vztahu k rituálu užívání Ayahuascy

2. obsahu

- co je: člověk; tělo; zdraví; nemoc -z hlediska filmu

MODELOVÁNÍ

Jak bychom to měli udělat.....

<http://www.artschool.cz/detail-1/416>

.....když bychom svou závěrečnou práci chtěli založit na tomto dokumentu?

- **Téma**
  - **Reprezentace léčebného používání Ahayuascy ve vybraném dokumentárním filmu Viliama Poltikoviče (Maestra Ahayuasca, 2011)**

Úvod

- **Téma (o čem píš – formuluj pomocí otázky):** **co mě zajímá? přeformulovat název**
- **Charakteristika zdroje:** **pramen sekundární, nepsaný, audiovizuální, dokumentární film**
- **Hlavní sdělení:** **film pojednává o...**
- **Z jakých pozic zdroj nahlížíte:** **např. Etnomedicína, Šamanismus - Ayahuasca jako způsob sebeléčby – dosažení wellbeingu skrze očistný rituál - holismus + Medicínský turismus jako produkt globalizace: kritika fenoménu**

Stat' (kritika pramene, obsah, pokus o analýzu/interpretace)

- **Kritika pramene (jaký zdroj informací používám?)**
  - **Autor + médium (co to je za časopis/ nakladatelství/ produkční společnost):** **Viliam Poltikovič (absolvent ktd FAMU 1984, od 1989 točí filmy s duchovní tematikou pro ČT a Maitrea: nakladatelství, publikující písemné a audiovizuální dokumenty s duchovní tematikou)**
  - **adresát (pokud není explicitně uvedeno, vyvozujeme z předchozího + ze žánru):** **širší veřejnost (zájemci duchovní/ zdravotní/ psychedelickou tematiku)**
  - **doba vzniku:** **2011**
  - **prostor vzniku (země):** **česká produkce; natáčeno v Amazonii na území Peru**
  - **cíl:** **informovat o existenci, zacházení s a fungování rostliny Ahayuasca na lidské tělo (mysl/duši)**
- **Obsahová stránka**
  - **Obsah zdroje (o čem zdroj vypovídá):** **kde, kdo, jak, proč používá odvar ze směsi rostliny Ayahuasca**
  - **Hlavní argument/ sdělení (k jakým závěrům dochází):** **Ayahuasca je vzácné léčivo, funguje na množství západní medicínou nevléčitelné nemocí**
  - **Podpůrné argumenty (na základě jakých informací k nim dochází):** **psycholožka, šamani, lékaři, lidé podstupující ceremonie výše uvedené tvrdí na základě těchto argumentů: (psycholožka – ovlivňuje člověka na třech rovinách...)**
  - **Způsob argumentace (jakým způsobem tak činí – vůči čemu se vymezuje; na co klade důraz...):** **vymezuje se vůči západní medicíně, ?, snaha nastolit atmosféru rituálu skrz nepřekládaný zpěv šamanů, psychedelické vizualizace...**
- **Analytická stránka (Proč jsou v dokumentu prezentované zrovna tyto teze zrovna tímto způsobem?)**
  - **Spočívá v interpretaci = na základě odborné literatury se snažíte porozumět tomu, proč autor prezentuje zrovna tohle téma a takovým způsobem.**
  - **Etnomedicína, šamanismus, sebeléčba, wellbeing, holismus, medicínský turismus**

Závěr (shrnutí poznání).

- **Co a jak řeším? (Zkratkovitě zopakuj informace z úvodu.)**
- **K čemu jsem došla/došel (Shrnu interpretaci hlavní, popř. podpůrných argumentů).**

Seznam použitých zdrojů

- **Úplné bibliografické údaje použitých odborných i neoborných zdrojů.**

ZÁKLADNÍ KONCEPTY

- etnomedicína
- šamanismus
- sebeléčba
- wellbeing
- medicínský turismus

ZÁKLADNÍ KONCEPTY

- etnomedicína
  - co je: člověk; tělo; zdraví; nemoc -z hlediska filmu
- šamanismus
  - spirituální technika (více Bowie 2018: Antropologie náboženství)
- sebeléčba
  - situace kdy jedinec participuje na ustavení, či udržení kýženého (tělesného) stavu (pro diskusi care vs. Cure více Mol 2008: The logic of care: Helath and the problém of patient choice)
- wellbeing
  - široká definice zdraví, založená na subjektivním pocitu celkové pohody (více Sointu 2006: Recognition and the creation of wellbeing)
- medicínský turismus
  - situace, kdy lidé cestují do jiných zemí za účelem léčby (cure – heal – care)

HLEDÁM DOPLŇUJÍCÍ ODBORNOU LITERATURU KROM POVINNÉHO TITULU?

- UKAŽ

- <http://eds.b.ebscohost.com/eds/results?vid=0&sid=3ff6a95b-f4c8-42fd-9817-f337a88c2ada%40pdc-v-sessmgr05&bquery=medicinsky%2Bturismus%2BOR%2Bmedical%2Btourism%2BAND%2Banthropologie%2BOR%2Banthropology%2BAND%2Bayahuasca&bdata=JkF1dGhUeXBIPWlwLHNoaWImY2xpMD1GVDEmY2x2MD1ZJmxhbmc9Y3MmdHlwZT0wJnNIYXJjaE1vZGU9QW5kbnNpdGU9ZWRzLWxpdmUmc2NvcGU9c2l0ZQ%3d%3d>

- Google scholar

- https://scholar.google.com/scholar?hl=cs&as_sdt=0,5&q=medical+tourism+ayahuasca+AND+anthropology

MGR. LUCIE REMEŠOVÁ

ZKUŠENOST S AYAHUASCOU

DISKUSE

Ve vztahu k prezentaci uvažujte o tom, jaké významy na základě jaké argumentace pojila autorka s kategoriemi:

- Kotaminace
- Přirozenost
- Čistota

PŘÍŠTÍ HODINA

Enografie ájurvédy v ČR

Doporučená četba:

- Wolfová, A. 2017. Dělání ájurvédských těl. Cargo 15 (1-2), 51-70.

Uvažujte o:

- KAM jako terénu/ tématu
- pozici autorky ve vztahu ke zkoumanému fenoménu
- čem všem může výzkum KAM vypovídat